ΔΗΜΩΔΗ ΑΣΜΑΤΑ

Η ΑΚΑΜΑΤΡΑ

«Οὔλοι μ' οἱ κακοὶ γειτόνοι ἀκαμάτρα μὲ φωνάζουν.
Κι' ἀκαμάτρα 'γὼ δὲν εἶμαι, ὅπως λὲν καὶ μὲ φωνάζουν.
Πέντε μῆνες ἐν' ἀδράχτι, πότε τὸ νεσ' ἡ πλατώνα ;
Μὰ 'πιασε νὰ τ' ἀναλύσῃ νὰ τὸ καλοσυγυρίσῃ,
'Απ' αὐτὶ ς' αὐτὶ τῆς γάτας καὶ 'ς τοῦ πόντικα τὸ δόντι,
Κ' εἶδε ἡ γάτα τὸ ποντίκι κι' ἀνακάτωσε τὸ νέμα,
Κι' ἀπ' τὴν πίκρα τοῦ νηματόυ πέντε μῆνες ἐκοιμᾶτο,
Καὶ 'ς τοὺς ἕξη ὅπ' ἐσηκώθη 'ς τὸ φαΐ ἀνασκουμπώθη,
"Ετρωγε φουρνιαὶς καρβέλλια κι' ἕνα τράγο μὲ τὰ γένεια,
"Ετρωγε κι' ἀπό 'ναν τσίρο, 'τράβαγε κι' ἀπό 'ναν πεῖρο».

λου τραγικοῦ σκεπάσθηκε ἀπὸ χώματα, ἐξαφανίστηκε, καὶ ἀπὸ πάνω του πέρασαν βάρβαρες φυλές, Ρωμαῖοι, Φράγκοι, Τοῦρκοι. Ἡ ἀρχαία Δεκέλεια ἔγεινε Τατόϊ, περιῆλθε στὴν κατοχὴ τῆς οἰκογενείας Σούτσου, καὶ ὅταν ὁ Βασιλιὰς Γεώργιος Α' ἦρθε στὴν Ἑλλάδα, τὸ ἀγόρασε γιὰ θερινή του διαμονή. Στὸν καιρὸ ἐκεῖνο τὸ Βασιλικὸ χτῖμα ἦταν μιὰ βραχώδης ἔκταση ποὺ ἄρχιζε ἀπὸ τὰ ριζοβούνια τῆς Πεντέλης κ' ἔφτανε στὴν Πάρνηθα, ὅλο πεῦκα καὶ βελανιδιές. Ἐδῶ ἐρχότανε ὁ Βασιλιὰς ὅταν ἤθελε ν' ἀναπαυθῇ ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς πολιτικῆς. Καὶ εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ στοργή του στὴ γῆ εἶχε κάνει τὸ Τατόϊ πρότυπο ἀγροκτήματος.

Στὴν ἀρχὴ ὁ Βασιλιὰς Γεώργιος εἶχε ἀναθέσει ὅλη τὴν ἐκτέλεσι τῶν σχεδίων του σ' ἕναν πεπειραμένο Δανὸ δασοκόμο, τὸ Μοῦντερ. Αὐτὸς ἔβαλε σ' ἐνέργεια τὸ σύστημα τῆς Δανικῆς καλλιεργείας καὶ κτηνοτροφίας μὲ κοπάδια ἀπὸ Δανιμαρκέζικες κ' Ἐλβετικὲς ἀγελάδες, ποὺ ἔβοσκαν ἥσυχα τὸ τριφύλλι τους ἐκεῖ ὅπου ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια ἐφώλιαζαν λύκοι καὶ ἀγριογούρουνα.

Ἔξυπνος καὶ πρακτικὸς ἄνθρωπος ὁ Μοῦντερ, ἦταν καὶ ἐπιστάτης καὶ μηχανικὸς καὶ λίγο ἰδιόρρυθμος. Πρὸ πάντων προληπτικὸς σὰν Ἀνατολίτης. Λένε, ὅτι ὅπως κρατοῦσε τὰ λογιστικὰ βιβλία, ἔτσι κρατοῦσε καὶ ἡμερολόγιο τῶν ὀνείρων του, ποὺ τὰ ἐσχολίαζε καὶ τὰ ἐξηγοῦσε, πιστεύοντάς τα μὲ φανατισμό. Καυχιότανε ὅτι ἦταν φοβερὸς χειρομάντης καὶ πολλὲς φορὲς τὸν ἔβλεπαν νὰ ἐξετάζῃ τὶς παλάμες τῶν χωρικῶν μὲ κομψὴ σπουδαιοφάνεια !

Κατὰ τὸ χειμῶνα τοῦ 1894 ἔπεσε πολὺ χιόνι. Ἡ Δεκέλεια ἔγεινε κάτασπρη. Λύκοι κατέβηκαν στὸ δάσος κ' ἔκαναν θραύση στὶς βασιλικὲς στάνες. Ὁ Μοῦντερ ὅμως ἦταν σὰν τρελλὸς ἀπὸ τὴ χαρά του, γιατὶ τότε ἀκριβῶς στάθηκε τυχερός ν' ἀνακαλύψῃ τὸν τάφο τοῦ Σοφοκλῆ. Τρεῖς νύχτες στὴ σειρὰ ὁ Δανὸς ἐπιστάτης ἔβλεπε τὸ ἴδιο ὄνειρο. Ἔβλεπε πῶς περπατοῦσε τάχα στὸν κάμπο τοῦ Τατοϊοῦ, ἐκεῖ ποὺ βρίσκεται ἕνα Βυζαντινὸ ξωκκλῆσι. Ἄξαφνα, ἡ γύρω σκηνογραφία ἄλλαξε καὶ ὁ Μοῦντερ βρισκότανε σ' ἕνα μεγάλο δρόμο ἀπὸ τὸν ὁποῖο περνοῦσε μιὰ ἀρχαία Ἑλληνικὴ νεκρικὴ πομπή. Ἡ κηδεία σταματοῦσε σ' ἕνα σημεῖο τοῦ δάσους κ' ἔθαβε τὸ νεκρὸ σ' ἕνα θαυμάσιο μαρμάρινο σαρκοφάγο.

Τὴν τρίτη μέρα ὁ Μοῦντερ, μὲ τὴν πεποίθηση ὅτι τ' ὄνειρό του ἤτανε προφητικό, ἐπῆγε στὸ Βασιλιὰ καὶ τοῦ τὸ διηγήθηκε.

— Σκάψε λοιπὸν νὰ ἰδοῦμε, εἶπε ὁ Γεώργιος.

Ὁ Μοῦντερ ἔσκαψε καὶ ἀνεκάλυψε ἕνα ἀρχαῖο νεκροταφεῖο, περιφραγμένο μὲ παχεῖς τοίχους καὶ μέσα πολλοὺς ἀρχαίους τάφους. Στὸν καλλιτεχνικώτερο ἀπ' αὐτοὺς ὑπῆρχε ὁ σκελετὸς ἑνὸς γέρου. Ὁ Δανὸς συγκινημένος ἐπῆρε τὸ κρανίο τοῦ σκελετοῦ, τὄφερε στὸ Βασιλιὰ καὶ τοῦ εἶπε :

— Μεγαλειότατε, νὰ τὸ κρανίο τοῦ Σοφοκλῆ, τοῦ μεγάλου τραγῳδοῦ !

Ὁ Γεώργιος, ποὺ ἦταν ἀρκετὰ δυνατὸς στὴν Ἀρχαιολογία, ἐπῆρε τὸ κρανίο στὰ χέρια καὶ βάλθηκε νὰ τὸ ἐξετάζῃ. Ἦταν ἢ δὲν ἦταν τοῦ Σοφοκλῆ ;... Ἔπειτα, ἐκάλεσε τοὺς Ἀρχαιολόγους καὶ τοὺς ἔκανε τὴν ἴδια ἐρώτηση. Ἄρχισε φοβερὸς καυγᾶς. Ἄλλοι ἐτάχτηκαν μὲ τὴ γνώμη τοῦ Μοῦντερ, ἄλλοι δὲν ἤθελαν νὰ παραδεχθοῦν ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ τὸν Τάφο τοῦ Σοφοκλῆ. Οἱ πρῶτοι εἶχαν δυνατὰ ἐπιχειρήματα, παρμένα ἀπὸ κλασσικὲς περιγραφές· ἀλλὰ καὶ οἱ δεύτεροι ζητοῦσαν μὲ τὸν Παυσανία στὸ χέρι, ποὺ μᾶς λέει ὅτι ὁ Σοφοκλῆς θάφτηκε μὲ τὴν περικεφαλαία του καὶ τὸ στρατηγικό του ξίφος. Αὐτὰ δὲν εἶχαν βρεθεῖ. Λοιπόν ;

«Λοιπόν, ἀπαντοῦσαν οἱ ἄλλοι, μπορεῖ νἄγεινε καὶ δῶ ὅτι σὲ ἄλλους ἀρχαίους τάφους ποὺ ἀνοίχτηκαν σὲ περασμένους αἰῶνες ἀπὸ τοὺς κατακτητὲς καὶ ἀφοῦ γυμνώθηκαν, ξανακλείστηκαν.»

Ὡς τόσο ὁ Βασιλιὰς Γεώργιος διέταξε νὰ τοποθετηθῇ τὸ κρανίο στὸ μικρὸ μουσεῖο ποὺ ἰδρύθηκε σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς πύργους τοῦ Τατοΐου. Ἕνας Ἄγγλος σοφός, ὁ Γῶλτερ Κρίστμας ποὺ ἐπισκέφτηκε τότε τὴ Δεκέλεια, γράφει : *«Ὁμολογῶ ὅτι πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου εἶδα τόσο ἀσύμμετρο κεφάλι καὶ συγχρόνως τόσο ἀνεπτυγμένη τὴν κρανιακὴ χώρα...»* Καὶ ὁ ξένος περιηγητὴς ρωτάει : —"Ἔχει ἄραγε δίκιο ὁ Μοῦντερ ;

Στὴν ἐρώτηση αὐτὴ ἡ Ἐπιστήμη μένει σιωπηλή, ὅπως τὸ στόμα τοῦ μυστηριώδους κρανίου...

Στέφ. Δάφνης

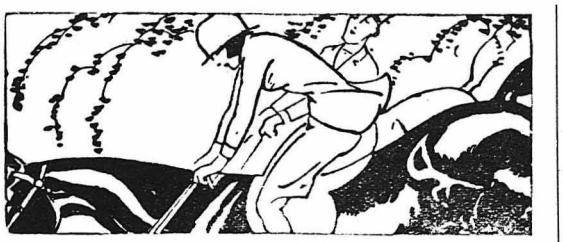

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

ΤΟ ΠΗΔΗΜΑ ΤΗΣ ΤΑΦΡΟΥ

Ὁ περίφημος ζωγράφος Κάρολος Βερνὲ γυρίζοντας κάποτε ἀπὸ τὴ Μασσαλία στὸ Παρίσι μὲ τὸ λεωφορεῖο συνταξείδευε μαζὶ μὲ ἕνα παχύσαρκο κύριο, πολὺ ἀγροῖκο καὶ μὲ ἠλιθία φυσιογνωμία.

Σὲ κάποια ἀνηφοριὰ ἐπειδὴ τὸ λεωφορεῖο δὲ μποροῦσε νὰ προχωρήσῃ οἱ ἐπιβάται κατέβηκαν καὶ ἄρχισαν νὰ περπατοῦν πεζοί. Προχωρῶντας ἔφτασαν μπρὸς σὲ μιὰ τάφρο, τὴν ὁποία ὁ ζωγράφος ἐπήδησε ἀμέσως πρῶτος. Γυρίζοντας ἔπειτα πρὸς τὸν χονδρὸ ἐπιβάτην τοῦ φώναξε νὰ πηδήσῃ κι' αὐτός.

Ἐκεῖνος ὅμως ἐδίσταζε.

— Πηδῆστε ἄν μπορεῖτε, τοῦ φώναξε ὁ Βερνὲ.

— Ἐγὼ λέω πὼς θὰ τὴν πηδήσω, ἀπάντησε ὁ χονδρὸς κύριος. Ἂν θέλετε μάλιστα στοιχηματίζουμε ἕνα πρόγευμα.

— Εὐχαρίστως.

Ὁ ἄγνωστος τότε ἔδωσε μία καὶ πήδησε πράγματι τὴν τάφρον.

— Εὖγε ! τοῦ φώναξαν οἱ παριστάμενοι.

Καὶ ὁ Βερνὲ ἐπλήρωσε τὸ πρόγευμα στὸν παρακάτω σταθμό.

Τὸ βράδυ ὅμως μιὰ νέα τάφρος παρουσιάστηκε μπρὸς στοὺς ἐπιβάτας, ἀλλὰ πλατύτερη αὐτὴ τὴ φορά. Ὁ Βερνὲ προσκάλεσε πάλι τὸ χονδρὸ κύριο νὰ τὴν πηδήσῃ στοιχηματίζοντας μαζί του. Ἐκεῖνος δίσταζε. Στὸ τέλος ὅμως δέχτηκε καὶ πηδῶντας μ' ὁρμὴ πέρασε καὶ πάλι τὴν τάφρο. Ἔτσι τὸ ταξεῖδι ἀπὸ τὴ Μασαλία ὡς τὸ Παρίσι διήρκεσε πέντε ἡμέρες. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν ἔλειψαν οὔτε οἱ τάφροι οὔτε τὰ στοιχήματα καὶ ὁ χονδρὸς κύριος ἔφτασε στὸ τέλος νὰ πηδᾶ ἐπιτυχῶς τάφρους ἕξη μέτρων πρὸς γενικὴν κατάπληξι ὅλων τῶν συνταξειδιωτῶν του καὶ τοῦ Βερνέ, ὁ ὁποῖος τοῦ πλήρωνε συνεχῶς προγεύματα.

Ὅταν χωρίστηκαν στὸ Παρίσι ὁ χονδρὸς κύριος σφίγγοντας τὸ χέρι τοῦ Βερνέ, τοῦ εἶπε :

— Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε, γιατὶ μὲ ἐθρέψατε σὲ ὅλο τὸ διάστημα τοῦ ταξειδίου. Ἐλπίζω ὅτι θὰ σᾶς ἰδῶ στὴν πρώτη παράστασή μου.

— Κατὰ τὴν πρώτη σας παράσταση !.....Πῶς ;

— Μάλιστα κύριε, ἀπάντησε ὁ ἄγνωστος. Προσελήφθην ὡς πρῶτος Παλιάτσος στὸ ἱπποδρόμιο τοῦ Νικολὲ καὶ ἡ παραστάσεις ἀρχίζουν αὐτὲς τὶς ἡμέρες.

Ὁ Βερνὲ ἐκατάλαβεν τότε ὅτι εἶχε βρεῖ τὸν μάστορή του. Ἕναν κλόουν !...

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Η ΜΥΤΗ ΤΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΥ

Περὶ τοῦ διασήμου γάλλου γλύπτου Πρεὼ διηγοῦνται τὸ ἑξῆς ἀστεῖο ἀνέκδοτο :

Ἕνας πλούσιος βιομήχανος ὄχι ὅμως καὶ πολὺ φιλόκαλος, τοῦ παράγγειλε κάποτε νὰ τοῦ κατασκευάσῃ τὴν προτομὴ του, καὶ τοῦ πλήρωσε προκαταβολικῶς ἀρκετὰ χρήματα. Σὲ λίγες ἡμέρες ὁ Πρεὼ τὴν ἑτοίμασε καὶ τοῦ τὴν ἔστειλε. Ὁ ὑπηρέτης ὅμως τοῦ βιομηχάνου ἔσπασε ἀπὸ ἀπροσεξία τὴ μύτη τῆς προτομῆς καὶ ὁ βιομήχανος τὴν ξανάστειλε στὸν Πρεὼ νὰ τοῦ τὴ διορθώσῃ, σὰν νὰ ἐπρόκειτο περὶ κανενὸς ἀγγείου ἢ ἐπίπλου !... Ὁ Πρεὼ θύμωσε φυσικὰ καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐκδικηθεῖ τὸν βιομήχανον. Δέχθηκε λοιπὸν τὴν προτομὴ καὶ σὲ λίγες ἡμέρες τοῦ τὴν ἔστειλε ἐπιδιορθωμένη.

Ὁ βιομήχανος εἶχε σταθῆ καὶ τὴν ἐθαύμαζε, ὅταν ἔξαφνα εἶδε ἕνα πλῆθος μυῖες νὰ κάθωνται στὴ μύτη τῆς προτομῆς καὶ νὰ τὴν τσιμποῦν !... Ἐπίσης τὴν ἄλλη ἡμέρα ἀντελήφθη ὅτι τὰ δυὸ του μικρὰ τέκνα πήγαιναν πολὺ συχνά, ἀγκάλιαζαν τὴν προτομὴ καὶ τὴν φιλοῦσαν στὴ μύτη !...

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖο ἐξέπληξε περισσότερο τὸν βιομήχανο ἦταν ὅτι σὲ ὀλίγες ἡμέρες ἡ μύτη τῆς προτομῆς ἄρχισε νὰ...μικραίνῃ !... Ἀπὸ γρυπὴ ποὺ ἦταν στὴν ἀρχή, κατάντησε σιγὰ-σιγὰ πλακουτσή !...

Πλησίασε τότε, ἐξήτασε τὴν προτομὴ καὶ ἀνεκάλυψε τὸ μυστικό. Ἡ μύτη ἦταν φτειασμένη ἀπὸ ζάχαρι !...